

A S I A.

ASIA diuiditur ab Europa Tanai fluuio, & linea ab eius fontibus tracta ad Granduicum Oceani Septentrionalis Sinum : ab Africa vero, isthmo, qui est inter mare Mediterraneum & Sinum Arabicum: cetera Oceanus & Maria ambiunt. Hanc veteres multifariam diuisere: hodie vero eam in quinque partes, secundum eius Imperia quibus administratur, nobis non inepte diuidi posse videtur. Cuius prima pars, quae Europę contigua est, & Magno Duci Moscouiae paret, Mari Glaciali, Obij fluuio, Kytaia lacu, & linea inde ducta ad Caspium mare, isthmōq;, qui inter hoc Mare & Pontum Euxinum est, terminabitur. Secunda erit, quae Magno Chamo Tartarorum Imperatori obedit; cuius fines à Meridie, sunt Mare Caspium, Iaxartes fluuius, Imaus mons; ab Ortu & Septentrione Oceanus: ab Occidente, iam dictum Ducis Moscouiae Regnum. Tertiam partem Ottomānorūm prosapia occupat, continetque quicquid terrarum est intra Pontum Euxinum, Mare Āgæum, (nunc Archipelagus dictum) Mediterraneumque, Āgyptum, Sinum Arabicum, Persicumque, Tigri fluuio, Mari Caspio, & Isthnio, qui inter hoc, & Pontum Euxinum videre est. Sub quarta Regnum Persiae, quod hodie à Sophis gubernatur, comprehendet; habet Ottomannos (quibuscum continuum ferè bellum gerit) ab Occidente; Magni Chami Regnum à Septentrione; & in Orientem ferme ad Indum fluuium extendit: à Meridie vero mari, quod hodie Indicum, olim Rubrum appellabatur, alluitur. Quinta pars ceterum obtinebit, quod Indias nunc, vti & olim, nuncupant, quae non ab uno solo, vt aliæ, sed pluribus Regulis (nam quilibet illius Regio proprium ferè habet Principem, quorum nonnulli etiam Magno Chamo vectigales sunt) moderatur. Sed neque hoc prætereundum, quod loca maritima quae sunt à Sinu Arabicō ad Promontorium vsque vulgo Cabo de Lampo dictum, (quod vides ad 30. gradum latitudinis Borealis) ferè omnia Lusitanus possidet, aut sibi tributaria fecit. Hanc Asiam Strabo sex, ab undecimo incipiendo, libris persequitur. Ptolemæus eam tribus, quinto, sexto & septimo, libris descripsit; item duodecim tabulis; tribuitque illi quadraginta Prouincias. Ex neotericis nemo eam in uniuersum singulatim descripsit. M. Paulus Venetus, Ludouicus Vartomannus, & Ioannes Mandeuilius (sed fabulis refertus hic) tantum de ea, quantum eius regionibus perlustrando dignum scitu cognoverunt, literis mandarunt. Vide etiam Iacobi Nauarchæ Iesuitæ epistolam. Nos quoque eius descriptionem in maiori Tabula ante tres Annos edidimus.

